

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

47

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

***Перспективи розвитку
науково-методичного забезпечення для
самотійного вивчення дисциплін
та їх окремих розділів***

ОДЕСА 2016

Матеріали друкуються відповідно до рішення 47-ї науково-методичної конференції ОНАХТ “Перспективи розвитку науково-методичного забезпечення для самостійного вивчення дисциплін та їх окремих розділів”, яка проходила 4–5 квітня 2016 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Волков В.Е., д-р техн. наук, професор,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Леонтєва І.О., методист методичного відділу.

2. Дмитренко П.В., Пасічник Ю.А. Дистанційна освіта. – К.: НПУ, 1999. – 25 с.
3. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні. – К.: КПІ, 2000. – 12 с.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ

Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, О.В. Бочарова

Дистанційне навчання в наш час визначається як взаємодія викладача і студентів між собою на відстані, що відбиває всі властиві навчальному процесу компоненти (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання) і реалізоване специфічними засобами Інтернет-технологій або іншими засобами, що передбачають інтерактивність. Це самостійна форма навчання, для якої характерно, що інформаційні технології є провідним засобом.

Дистанційне навчання, за своєю методологією претендує на окрему форму навчання, разом з очною, заочною, вечірньою, екстернатом, хоча до недавнього часу ці поняття практично не поділяли.

В даний час, коли багато говорять про якість освіти, пов'язуючи її з оцінками компетентності, значну роль відіграють інноваційні освітні технології, покликані формувати у випускника знання, вміння і навички.

В даний час дистанційне навчання довело свою значимість і затребуваність.

Дистанційне навчання не може бути цілковито автономною системою і будується у відповідності з такими самими цілями, змістом, що і очне навчання, проте форма подачі матеріалу, форма зв'язку викладача і студента будуть іншими. Відмінністю від заочної форми навчання являється те, що значна частина матеріалу засвоюється не автономно, а в постійному спілкуванні з викладачем (консультації по Інтернету і телефону, лекції та семінари в режимі онлайн тощо). Крім того відбувається постійний контакт з викладачем, що забезпечує можливість оперативного обговорення виникаючих питань; є можливість організації спільної роботи над комплексними проектами; передача теоретичних матеріалів у вигляді друкованих електронних посібників, що дозволяє повністю відмовитися від настановних сесій, пов'язаних з приїздом до ВНЗ, або скоротити їх тривалість. Також до переваг дистанційного навчання слід віднести навчання за місцем проживання, гнучкий графік учбового процесу, який може бути або повністю вільним, або може бути прив'язаний до обмеженої кількості контрольних точок (складанню іспитів, он-лайн сеансів з викладачем, груповим заняттям при виконанні лабораторної роботи на віддаленому устаткуванні).

Таким чином, дистанційне навчання може виступати самостійною формою навчання. Проте існує низка проблем, пов'язаних з законодавчою базою організації дистанційного навчання. Виникає питання: чи можна

говорити про створення нової дистанційної форми навчання при використанні в якості його основи електронних копій традиційних підручників і заміні очних занять консультаціями через Інтернет? Чи можна говорити про створення та функціонування нової форми навчання, якщо не конкретизоване навчальне навантаження студента і викладача? Адже в основі традиційних форм навчання лежить саме обсяг навчального навантаження. Тобто, якщо говорити про дистанційне навчання як про нову форму навчання, то необхідно розглядати питання вдосконалення державних освітніх стандартів.

Важливим питанням являється також підготовка викладача дистанційного навчання. Для створення якісного навчально методичного забезпечення дистанційного навчання необхідні спільні зусилля фахівця-предметника, методиста, знайомого з Інтернет-технологіями, технологіями інших електронних видань, комп'ютерними комунікаціями, а також з психологічними і педагогічними теоріями, сучасними педагогічними технологіями, і програміста, фахівця в області нових інформаційних технологій. В ідеалі функції фахівця-предметника, методиста і програміста повинні поєднуватися в одній особі.

Маючи Інтернет-ресурси для дистанційного навчання, важливо організувати діяльність студентів із застосуванням різноманітних форм і методів навчання: навчання в малих групах співробітництва на різних етапах пізнавальної діяльності; дискусії; індивідуальна, парна, групова проектна діяльність, в тому числі, робота над комплексними дипломними проектами з партнерами з інших регіонів і навіть країн; ділові ігри проблемної фахової спрямованості тощо. При цьому важливо вміти здійснювати диференціацію навчання, формувати культуру комунікації в мережах.

Також слід особливу увагу приділити авторському праву. Інформація, яка стосується авторства в науці та освіті, відноситься до інтелектуальної власності. В даний час переважна більшість курсів дистанційного навчання закриті, тобто показані тільки демонстраційні версії, за якими часом неможливо судити про їхню якість. Відкриті курси, статті, книги доступні всім, тому захист авторських прав треба вирішувати централізовано, так як від цього безпосередньо залежить поширення навчально-освітньої інформації в світовому мережевому просторі, якість створюваних і використовуваних освітніх продуктів.

Контроль знань в системі дистанційного навчання із застосуванням Інтернет-технологій виявив ще одну з актуальних проблем дистанційного навчання – це ідентифікація того, хто навчається в системі дистанційного навчання.

Сьогодні викладач і студент знаходяться по різні боки мережі Інтернет і часто виявляється, що складно визначити автора виконаної роботи. Необхідний пароль-ідентифікатор для кожного студента, що знаходиться в системі дистанційного навчання. Це дозволить підвищити якість дистанційного навчання і сформуванню його відповідно до державних освітніх стандартів нового покоління.

Таким чином, виконання перерахованих умов застосування технології дистанційного навчання дозволяє на практиці реалізувати дистанційне навчання, яке вельми актуально в даний час і вважається інноваційним.

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ

Г.І. Віват, Я.В. Машарова

Науково-технічний розвиток ХХІ століття надав нові можливості щодо здобування знань нетрадиційним шляхом. Маємо на увазі поширення дистанційного навчання, що набуває популярності серед тих осіб, які з певних причин не мають можливості користуватися традиційними формами навчання. Саме тому актуальним є створення навчальних посібників, тестових завдань, словників фахової термінології для дистанційного вивчення української мови за професійним спрямуванням, а також для вдосконалення рівня практичного володіння українською мовою.

Модульна технологія вивчення української мови за професійним спрямуванням містить змістову, практичну та контрольну-оцінювальну складові. З огляду на підвищення інтересу до вивчення української мови та формування на її базі умінь та навичок культури усного професійного мовлення вважаємо доцільним запропонувати студентам, що навчаються дистанційно, ряд тем, які реалізуються фахівцями у типових ситуаціях повсякденного спілкування. Кожна з тем повинна викладатися з урахуванням норм сучасної української літературної мови і може бути використана відповідно до реальних потреб.

Зокрема тема «Лексичні норми сучасної української літературної мови» стисло надає історію формування української лексики, у тому числі термінологічної, а розділ «Синтаксичні норми української мови» представляє систему правил, що регулюють вживання розділових знаків у письмовому тексті. Дуже важливо, щоб теоретичний матеріал надавався стисло, із зосередженням уваги на головному. Те саме стосується і практичної частини, що містить завдання та запитання для самоконтролю. Отже, теми, призначені для дистанційного навчання, повинні викладатися з урахуванням структури процесу засвоєння, осмислення, закріплення та застосування знань, а навчальний матеріал повинен бути представленим так, щоб студент міг легко перевірити набуті знання за допомогою контрольних та тестових завдань. Відповідно до цих вимог треба чітко розробити критерії оцінювання студентів, а також надати список літератури, що допоможе студентам виконати поставлені завдання та поглибити набуті знання. Важливо, щоб рекомендована література містила джерела з різних галузей знань відповідно до напрямів навчання студентів, а також новітні джерела щодо вивчення сучасної галузевої термінології.

А.П. Лапінська, Н.В. Хоренжий	77
ФОРМУВАННЯ САМОСТІЙНОСТІ ЯК ПРОФЕСІЙНО НЕОБХІДНОЇ ЯКОСТІ ОСОБИСТОСТІ	
Ю.Г. Лобода, О.Ю. Орлова	78
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМООСВІТИ	
Г.М. Лозовська	82
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ ПІДПРИЄМСТВ" (КОМБІКОРМОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ)	
А.В. Макаринська	84
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	
О.В. Малинка, В.Д. Бойченко	87
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК НОВА ФОРМА НАВЧАННЯ	
Т.А. Манолі, Я.О. Баришева, О.В. Бочарова	88
УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПС У ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ОНАХТ	
Г.І. Віват, Я.В. Машарова	90
МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИШУ: ВІД «ЗНАННЄВОГО» ДО «КОМПЕТЕНТІСНОГО» ПІДХОДУ У НАВЧАННІ	
Ю.М. Мельник	91
СУТЬ І ЗМІСТ ПОНЯТТЯ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ	
Ю.М. Мельник, Г.А. Шевченко, А.П. Зюганов	92
ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРІВ-ТЕХНОЛОГІВ	
І.В. Мельник	94
ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З КУРСУ “УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)” У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ	
О.В. Нарушевич-Васильєва	96
ЗАДАЧІ ВИЩОЇ ШКОЛИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	
В.В. Немченко	98
ВИВЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ СТУДЕНТАМИ ОНАХТ	
І.А. Осадча	99
ЕТИКА НАУКИ ТА СУЧАСНІ ЗАСОБИ ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВОЇ ПРАЦІ	
В.Б. Єгоров, О.В. Ольшевська, О.О. Тіглова, О.С. Бодюл	101
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ ПІД ЧАС САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	
Орлова В.О.	103
ЗНАЧЕННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ	
О.П. Ощепков	106
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ	
Г.Б. Пчелянська	107
МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ МЕХАНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	
С.М. Перетяка	